

Küresületől

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra. . . I kor. Egy óra. I kor. 50 HIL.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖROVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

A második indemnitás.

Debrecen, április 26.

A magyar parlament történetében páratlanul áll a képviselőház mai ülésének eseménye a Ház egyetlen ülésén, nem egész három óra alatt megszavazta a második indemnitásról szóló törvényjavaslatot. A nagy sietőség, mellyel a képviselőház a törvényjavaslatlall végzett, fölöttébb ajánlatos volt: még öt nap és belekerültünk volna egy újabb ex-lex-állapotba.

Ez a veszedelem minden indemnitási és költségvetési vita háttérében ott leselkedik, s ennek a helyzetnek a tarthatatlansága már régtől fogva lidércnyomásként nehezedik parlamenti életünkre. De ez volna még a kisebbik baj. A nagyobbik baj azonban a konzekvenciája, az a visszasság, hogy évről-évre valósággal egymásra torlódnak a fontosnál fontosabb problémák, az ország kielégítésért szomjuhozó kulturális és gazdasági érdekei s ezeket egyik esztendőben úgy, miként a másikban, kénytelenek vagyunk visszazoritani a háttérbe. A megoldásukhoz meg volna a jóakarát, a készség, meg a legtöbb esetben a lehetőség is, de egynek hiájával vagyunk minden esztendőben és minden kérdésnél: nincs hozzá való időnk.

Mert valahogyan és jókora szerencsétlenségünkre belénk rögződött az a balhit,

hogy a parlamenti életnek a költségvetés tárgyalása képezi a gerincét s hogy ennek folytán az ország egész kormányzatát, multját, jelenét és jövőjét: mindent ezen a ponton kell kibontogatnia. Ez a balhit aztán rendszerint akkora szóáradatot duzzaszt föl, amelynek lefolyására tiz-tizenkét hét meg sem kottyán és a mely az életrevaló eszmék, az égető szükségletek egész sorát temeti a maga természetlen iszapja alá.

Vegyük a dolgot úgy, a mint van. A kerek világon nekünk van a leghosszasabban ülésező parlamentünk. Hozzávető átlagban hét-nyolc hónap, a mit évente a parlamenti munka igénybe vesz. Ennek dacára a legjobb akarat és a legmesszebbmenő erőfeszítés mellett is mi marad ebből az időből alkotó munkára, ha a felét budget és indemnitás emészti fel? Ilyen berendezkedés mellett a kormány tagjai, akik a plénum ülésein kívül késő éjszakáig kénytelenek a bizottsági tanácskozásokon is haptákban állni, a fölvetett és megvalósítandó eszméket mikor gyurják meg és készítsék elő? És ami egyik legfőbb rendeltetésük, mikor kormányozzák az országot?

Sokkal régebben sinylünk ennek a mi mai parlamenti gyakorlatunknak a terhe alatt, sokkal több kárát látta ennek már az ország, semhogy a segítségnek, a türethetetlen állapot megváltoztatásának a legfőbb ideje ne volna itt. A lehetőség e súlyos odium meg

szüntetésére nyilvánvaló. Semmi egyéb nem kell hozzá, csak a tisztánlátás és a józan elhatározás akarata.

Nem akarunk hangosan beszélő külföldi példákra hivatkozni s azokkal bizonyítani. Azzel, hogy más parlamentek a mienknél sokkal rövidebb idő alatt világbirodalmak sorát intézik és pedig sikeresen és dicsőséggel intézik el. Maradjunk csak a pénzügyminiszter példájánál, annak az ereje is igazán eléggé kijózaníthat bennünket megrögzött budget-mániánkból. Egyszerűsítsük azt, a mi az elképzelhető legvaskosabb parlamenti pleonázmusok egyike, hogy bizottságban és plénumban is külön-külön agyonbeszéljük a költségvetést és hogy jórészt ugyanazokat az érdemleges okokat fölmelegítve, tehát másodsor is ráolvassuk a költségvetés egyazon tételeire.

Gondoljuk el, hogy micsoda megkönynyebbülést, mennyi időmegtakarítást és az ország egyéb érdekeinek mekkora előbbrevitelét jelentené egymagában csak az is, ha például a költségvetés érdemleges tárgyalását a bizottság végezné, míg a plénumnak a bizottsági eredmény szankciója maradna. Vagy ha rátérnénk arra a józan módra, hogy a mint más parlamentekben szokás, a felhatalmazási törvényből nem csinálnának bizalmi kérdést, miután csak állami szükségletről van szó, a mely a törvényhozás által egyszer már megállapított keretek között kap

Utcai jelenet.

Irta: Camille Mauclair.

Ma reggel különös kalandom volt — így kezdte Roger Freneuze — miután székét a kályhához tolta . . . Ugy találod, hogy rossz színben vagyok és csodálkozol ezen, mert tudod, hogy nem oly könnyen lehet engem kiforgatni nyugalmamból. A mai est azonban alaposan elővette idegeimet.

A fodrásznál ültem, kevéssel az ebéd előtt miközben kiszolgáltak, szórakozottan néztem a kirakaton át az utcára. Egy keveset esett és néztem az embereket, amint a szomszédos postahivatalba mentek és távoztak. Szemlélődésem közben feltűnt egy szegényesen öltözött ember, sápadt arccal, körszakállal, mely azonban sokkal fényesebb volt, semhogy valódi lett volna. Az ember mozdulatlanul állott és egy pillanatra le nem vette szemét a postajátőről. Először áruháas dektívnek néztem, de kétségbeesett arca meglepett. A fodrász úgy látszik követte tekintetem, mert nevetve így szólt:

— Ugyebár azt az embert nézi? Itt valami nincs rendben! Ez az ember fél óra előtt itt volt és álszakállt ragasztatott fel magának.

— Ah — feleltem csodálkozva.
 — Nagyon feldultnak látszott. És mióta kiment, nem mozdult arról a helyről, pedig esik. Mit tart erről az emberről?

Miután nem feleltem, folytatta:
 — Én azt hiszem, hogy valami féltékeny férj lehet, aki most arra les, vajjon a felesége elviszi-e a kedvese levelét. Különben úgy rémlik nekem, hogy már láttam ezt az embert. Mi itt néha nagyon érdekes dolgokat látunk! Agglegény vagyok ugyan, de ha nős ember lennék, ilyen asszonyhistóriák miatt nem keseriteném el az életem; már azért sem, mert az ember úgy sem ér vele el semmit. Nem is hinné az ember, milyen megfigyeléseket tehet egy postahivatal előtt. Párisban végül is . . .

Nem hallgattam meg tovább, hanem fizettem és mentem. Néhány lépéssel odébb azonban megálltam, miután futólagos pillantást vettem az idegenre. Miért álltam meg. Magam sem tudom. Igaz, szeretem az utcát, sokat kószálok, mindig valami kalandot várok és fanatikusan kutatok idegen titkok után. Mikor az embert megpillantottam, szálnalmat és barátságot éreztem, mert én is órák hosszat vártam a kapuk előtt . . .

— Akárcsak én — szólt közbe barátom . . . De ehhez nem kell hamis szakál . . .

— Kétségtelen, hogy nagyon sokan voltak hasonló helyzetben. Ami ezt az embert illeti, ugy különösen érdekelt, noha csak valami banális kalandot vártam. Megálltam tehát egy kávéház terraszán, ahonnan az ismeretlen kényelmesen megfigyeltem.

Nem volt ingerült már, csak a szemem villogott. Arca sápadt volt, mint az olyan emberé, ki egy napja már sem nem evett, se nem aludt. Lehorgasztott fejjel, kezét vékony felöltője zsebébe dugva, figyelte a postajátőrt és valahányszor egy nő közeledett, öszszerezzen. Amint ott álltam, teljesen hasonló helyzet jutott eszembe, mikor két év előtt. Órák hosszat ácsorogtam a St.-Honoré egy szállodája előtt és ki tudja, hogy az arrajárók mennyire mulattak siralmas ábrázatomon. Az ismeretlen azonban kétségtelenül többet szenvedett, mint én akkoriban; az én bánatomat elsősorban féltékenység és sértett önérzet okozta, de meg volt az a bizonyosságom, hogy rövid idő alatt vigasztalódni fogok. Ez a szerencsétlen azonban előttem úgy nézett ki, mint az olyan ember, aki egyszerre veszített el mindent, akinek semmi más öröme nem volt, mint a felesége, akinek mindent feláldozott, akit imádozott és aki uralkodott rajta. És erre abban a szentimentális hangulatban, mely elfogott, valami céltalant,

Permetezéshez!

ezidő szerint az összes európai gyártmányok között, technikai bebizonyítás utján legelőkeltebb és legolcsóbb a **Varéb István** által, Debreczen, I. Szapanyos-u. 10. sz. saját házába már **13 éve gyártott** pótszabadalmazott **„Sugár”** permetező. Óvakodjunk a manapság gomba módra növő hasznavehetetlen silány vásári permetezőktől.

Jungreiszi női divatterme

augusztus 1-éig **Fischer-palotában** (Piacz-utca 61.) az udvarban, földszint található. Tulhalmozott raktár és boltbér megtakarítás miatt **modellek és leányhalapok tuloloso áron kaphatók.**

kielégítést. Az alkotmányos szempont, az ellenőrzés és a kritika joga a maga érintetlen épségében érvényesülne így is. De a feleslegesen elpcséskolt és visszahozhatatlan időből mennyit takaríthatnánk meg és értékesíthetnénk a köz javára.

Az új indemnitást megszavazták.

A képviselőház ülése.

A husvétii szünet után ma tartotta első ülését a képviselőház, amely ez ülés alatt általánosságban és részleteiben is megszavazta az új indemnitást. Ülés előtt Berzeviczy Albert ellen készült támadásokra a néppárt, de a képviselők olyan lelkes hangulatban éljeneztek a házelnököt, hogy a támadások elmaradtak. Az indemnitás kapcsán beszélt a miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter is, aki különösen amaz aggodalmakat oszlatta el, mintha a véderő reformja különösen nagy, ellensúlyozhatatlan új költséggel terhelné meg a költségvetést.

Élénk élet volt a folyosón, ahol a miniszterelnök körül képződtek különösen nagyobb csoportok. Leginkább a véderőreform és a katonai büntető perrendtartásról s ezek miatt folyó tárgyalásokról, a megegyezésről volt szó.

Az indemnitás.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést.

Az elnöki jelentések után áttérnek a napirendre: az indemnitás tárgyalására.

Hegedüs Loránt előadó: Szükségesnek tartja a május elsejéig megállapított közterheknek július végéig való kiterjesztését. A második szakaszba foglalt házadóilletékek emelését nem tartja helyesnek. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

Bizony Ákos az indemnitás megszavazását bizalmi kérdésnek tartja s ezért nem járul a javaslathoz. Fejtegeti a maga és pártja bizalmatlanságának okait. Főképpen a kormány gazdasági politikáját támadja; a horvát autonómia dolgában, a kormány oly álláspontot foglal el, mely a horvát királyság eszméjét pártolja. A javaslatot nem fogadja el.

Batthyányi Tivadar gróf: Bizalmatlan a kormány iránt azért, mert a saját programját sem követi. Kormányának oly időben kellett volna betereszteni a költségvetést, hogy megszavazása idejében megtörténhesék. A kormány pénzügyi politikája könnyelműségig menő bőkezűség a katonai igények kielégítésére s a szélsőségig menő zsugoriság az ország gazdasági és kulturális szükségletének fedezésére.

A kormány nem akarta életbeléptetni a koalíció azon adóreformjait, melyek a szegényebb osztály segítségére szolgálhatnak. A katolikus autonómiát ő is pártolja, épügy, mint a kultuszminiszter, csak hogy olyan autonómiát kívánt, melynek jogai vannak, melynek tartalma van. Kéri a miniszter terjessze be minél hamarább. A javaslatot nem fogadja el.

Szmrecsányi György: sürgeti általános választójogot. Kérde a miniszterelnököt, hogy az utóbbi miniszterelnöki találkozásokon és királyi kihallgatásokon miről van szó. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök az általános vitát bezárja és tíz pernyi szünetet rendel el.

A szünet után.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök válaszol a vita során elhangzott felszólalásokra. Örömmel veszi tudomásul, hogy az ellenzék nem akarja újabb ex-lex elé állítani az országot. Bizony Ákos azon kijelentésére, mintha a kormánypárt azért alakult volna, hogy elvegye a nemzet jogait, azt mondja, hogy ilyen pártnak a nemzet nem adott volna többséget.

A javaslatot megszavazták.

A miniszterelnök beszéde után a Ház megszavazta az indemnitást.

Lukács László pénzügyminiszter Batthyányi Tivadar gróf beszédére reflektálva kijelenti, hogy maga is hive a 35 éves nyugdíj időnek, de nem mindenhol. Erről is és a lakbérnyugdíjról is szó lesz még. A koalíciós adótörvények életbeléptetésének elhalasztását gazdasági okok tették szükségessé. A véderőreform költségei nem terhelik meg olyan nagy mértékben a költségvetést, hogy helyes adópolitikával ne lehessen ellensúlyozni.

Batthyány Tivadar gróf félreértett szavait magyarázza.

Azután a Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Az ülés fél két órakor ért véget.

valami ostobát tettem. — Átmentem a tulsó oldalra az idegenhez, noha így szoltam magamban:

— Nevetséges, mit most teszek, de szükség! Talán valami szerencsétlenséget akadályozni!

Az ismeretlen az első szóra ijedten összezerezett és oly fájdalmasan nézett reám, hogy csak hebegve tudtam szólni:

— Bocsánat, uram, de azt hiszem, Ön szerencsétlen...

Halkan felelt:

— Téved uram, nam vagyok koldus...

— Nem is akartam alamizsnát adni! Rég óta figyelem azonban már és látom, hogy lelkileg szenved. Kérem ne vegye sértésnek beavatkozásom. Ismerem kissé az életet, hasonló helyzetben voltam én is — szeretnék tanácsot adni Önnek, szeretném megakadályozni, hogy valami meggondolatlanságot kövessen el.

Az idegen nyugodtan végighallgatott és ekkor megszólalt:

— Eszembe se jut megsértődni. Tegyük fel, hogy Ön eltalálta, miért vagyok itt és szeretne rajtam segíteni. Miután azonban Ön amint mondja, hasonló helyzetben volt — és itt az idegen gunyosan mosolygott — úgy nagyon jól tudhatja, hogy minden jó tanács ilyenkor hiábavaló...

Ez a válasz oly heves volt, hogy meglepetten hallgattam. És az idegen tovább figyelte az ajtót, engem többé egy pillantásra sem méltatva. Végre így szoltam:

— Helyes! Azonban Ön nem fog esztelenséget elkövetni?

— Uram, semmi olyat nem fogok tenni, amihez nincs jogom...

— Egy meggondolatlan tettet később bizonyára megbánna...

Nem jutott eszembe más, mint ez a banális mondás, mire az idegen még mindig nyugodtan így felelt:

— Nyugodt lehet — tölem nem kell félnie senkinek.

Ezt oly udvariasan, de egyuttal oly hidegen mondotta, hogy szótlanul eltávoztam. A bölcsességem véget ért. Nem tehettem nevet ségessé magam, hogy az idegent erőszakkal elcipeljem, vagy rendőrt hívjak, hisz semmi különösöt nem tett; és mégis bántott a tudat, hogy itt valami dráma készül, emellett pedig szegyenkeztem tolakodásom és ügyetlenségem miatt és a fatális rögeszmám miatt, hogy mindig mások ügyeibe avatkoztam. Hát tudtam tulajdonkép, hogy miről van szó? Nem lett volna jobb utamra menni? Ez az ember még kedélyes volt, hogy harag nélkül felelt. Ez a gondolat foglalkoztatott távozóban, de

A DMKE. internátusa és a város új bérháza.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A Dmke debreceni internátusának és a Szikszai-ház fölépítésének kérdésében tárgyalt ma a jog- és pénzügyi bizottság. Mindkét tárgy nagy érdeklődést keltett, a bizottság általános figyelem közt hallgatta meg az előterjesztéseket és a részletek megvitatásában a jelenlévőknek majdnem mindegyike részt vett. Ugy az internatus, mint a Szikszai-ház fölépítése tárgyában a tanács javaslatát fogadta el a bizottság igen csekély módosítással. A Szikszai-ház fölépítésére vonatkozó terveket is tárgyalás alá vette a jog és pénzügyi bizottság és egyetlen kisebb módosítással azokat kivételre ajánlja a közgyűlésnek.

A bizottság ülésén, amely Vargha Elemér dr. tanácsnok elnökle alatt délután három órakor kezdődött, jelen voltak: Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, Fehér Ferenc dr., Freund Jenő dr., Jánosi Zoltán, Kardos László, Lőkovicz Márton dr., Nagy Jakab, Poroszlay László, Rickl Antal, Sinka Sándor, ifj. Schwarcz Vilmos és Tóth Emil dr. jegyző.

(A szervezeti szabályrendelet.)

Vargha Elemér dr. tanácsnok indítványára a bizottság kimondta, hogy a szervezeti szabályrendelet ügyét a tárgysorozatból kiveszi és azt most nem tárgyalja, mert a tervezetet a tanács kinyomatta s kinyomtatás után a bizottság tagjai közt szétszítja, hogy mindenki teljes mértékben tájékozást nyerhessen e kérdés felől.

(A Dmke.-internátus.)

Tóth Emil dr. előadó ismertette azokat a megállapodásokat, amelyek a Dmke ki- küldötte és Debrecen városa között egy háromszáz tanuló ellátására tervezett internatus föllállítására érdekében létrejöttek s amelyeket egész terjedelmében már mi is közöltünk.

Sinka Sándor örömmel üdvözlö az internatus föllállításának eszméjét, de aggodalmi vannak. Nem könnyű dolog — mondta — hogy ilyen hirtelen határozzon a bizottság ilyen nagy jelentőségű dologban. Előbb kívánatos volna, hogy a nevelésre, az internatus szervezetére, irányára s egyéb részletekre vo-

hamarosan győzött bennem a kíváncsiság és az ut közepén megállottam. Nyugodtan megtehettem, mert az idegen egyáltalán nem törődött velem, Pár percig álltam még haragosan, hogy sokkal okosabb lett volna ebédelni menni és éppen meg akartam fordulni, mikor egy szőke asszony jött ki s postáról.

Nagyon csinos volt, elegánsan volt öltözve. Izgatottan bontott fel egy levelet és mohó kíváncsisággal olvasta. Az idegen még mindig nem mozdult és én már távozni akartam, mikor hirtelen az asszony elé ugrott és kikapta a levelet a kezéből. A következő esemény pár pillanat alatt történt. Az idegen egyik kezével a levelet tartotta magasra emelve, a másikkal a homlokához nyult. Egy dörrenés hallatszott és az ismeretlen összeesett. Mindenfelől összefutottak az emberek, pár perc alatt tömve volt az utca. Mintegy megdermedten álltam helyemen, mozdulni sem tudtam. Mikor végre közelebb mentem, néhány ember már vitte az öngyilkost, aki megígérte nekem, hogy semmi olyant nem tesz, amit meg kellene bánnia. A földön nagy vértócsa maradt és az emberek, a kik össze-vissz futkostak, vigyázva elkerülték a vértócsát oldalt, hogy ne kelljen átlépni rajta.

Megnyilt!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint Bözmosó, vegytisztító és festő gyáram részére a főlvételi üzletet megnyitottam Placz-utczán 85. szám (Wlener-féle palota) ahol minden e szakba vágó dolgok főlvétele intéztetnek el. A n. é. közönség párogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Bradovka Gyula.

Kiepszelőből

natkozóan írásban kidolgozott terveket látta a bizottság, már csak azért is, mert ha Debrecen megcsinálja az internatust, annak olyannak kell lenni, amely méltó Debrecen városához. A kijelölt helyet a Petőfi-téren nem tartja alkalmasnak, ott olyan internatust, amely nemcsak szálló és ételadó intézet, hanem nevelő és családost pótló intézmény volna, teremteni nem lehet. A harmadik aggodalma az, hogy az internatus működését már ez év őszén megakarják kezdeni. Ezt nem tartja helyesnek. Mindezek miatt kéri, hogy ezt az ügyet később, amikor részletes kidolgozott terveket látnak, akkor tárgyalják csak.

Aczél Géza főmérnök kijelenti, hogy az e tárgyban folytatott értekezletről fölvevett jegyzőkönyvben az internatus föllállításának alapelvei már benne vannak. A város adni a telket és a téglanyagot és építtetné föl az intézetet, a Dmke pedig ötven év alatt az amortizációt fizetné.

A Dmkének már több ilyen intézete van, amelynek vezetéséről látszik, hogy az egyesületnek az ilyen intézet jó és helyes vezetésére a kellő gyakorlata és helyes érzéke megvan. A helyi követelések figyelembevételét biztosítja az, hogy a felügyelő bizottságot, amely ez intézetet vezeti, ellenőrzi s rendelkezik, Debrecen város törvényhatósági bizottsága választja meg s abba a Dmke csupán egy tagot, az alelnököt küldi ki. A helyre vonatkozóan maga is azt tartja, hogy az nem egészen megfelelő.

Először hat telket ajánlottak föl, de Gallovich Jenő a Dmke főtitkára kijelentette, hogy a periferiakon nem fogad el telket, s erősen ragaszkodott a Petőfi-téri területhez, mert az egyesületnek célja, hogy az ilyen intézetek a városban legyenek már csak azért is, hogy a közönség, amely adományaival ezeket föntartja, lássa mindig, hogy filléreit mire fordítják. Ez a Petőfi-téri telek azért is nehézségeket okoz, mert az esetben, ha az internatust oda telepítik, előbb a katolikus egyházzal kell megegyezni a szegényház kitelepítése tárgyában. Viszont félni lehet attól, hogy ha Dmke nem kapja meg a kívánt telket, az internatust, amelynek létesítésére az amortizációval maga is 400000 koronát fordít, más városban építi föl. Az ideiglenes internatus kérdésére megjegyzi, hogy az nem a Dmke kívánsága volt s ez nem is fontos kérdés annál kevésbé, mert nincs is arra alkalmas hely most.

Bejelenti ezután, hogy a Dmke utólagosan azt kívánta még, hogy a felszereléseket maga csináltathassa, hogy az intézet községi adómentességet kapjon.

János Zoltán elfogadja a javaslatot, csak a megváltás kérdését szeretné precizírozni s kéri, hogy a tanács alkalmasabb helyet keressen és jelöljön ki.

E kérdés körül azután hosszabb vita indult meg, amelyben részt vettek Löfkovits Márton dr., Aczél Géza, Magoss György dr., János Zoltán.

A bizottság végül elfogadta az előadó javaslatát azt elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek is a hozzáadással hogy az internatus részére alkalmasabb és nagyobb területet kell a Dmke bevonásával keresni és hogy a város a bekerülési összeget fizeti megváltás esetén.

(A Szikszay-ház fölépítése.)

A közgyűlés még 1909-ben elhatározta, hogy a Szikszay-féle Piac-utca 26. 28. számú házakat lebontja és azok helyett modern bérpalotát építtet. A tervezéssel megbízták Tóth István, Pavlovics és Szilágyi építészeket, akik most terjesztették be a terveket és költségvetést. Ezeket tárgyalta ma a jog- és pénzügyi bizottság. A tervek szerint a kettős telken egy igen szép, modern, nagy tömege mellett is könnyed, tagozott háromemeletes bérpalota

emelkednék. Az épületet minden modern építési követelménnyel ellátnák, lenne a házban személy és teherszállító lift, gőz és vízfűtés, porszívó készülék. A palota közepén egy tíz méter szélességű nyitott udvarrész nyulna be hatvanöt méter hosszúságban. A költségvetést a tervezők 1.450.000 koronában állapították meg ami a telek értékét is beleszámítva két millió korona befektetést kíván. A tervezők a jövedelmezőséget hét, a főmérnök, aki a terveket átvizsgálta hat percentben állapította meg. Vagyis a bérpalota jövedelme volna 115.000 korona, amiből föntartására és adókra 25.000 korona levonva, marad Debreczen városának 90.000 korona tiszta jövedelme.

A költségvetés meghallgatása és a tervek megtekintése után János Zoltán javasolja, hogy miután a jövedelmezőség ott teljesen biztosított s a befektetett tőke meghozza a maga kamatját, a bizottság a tervek elfogadását és kivitelét ajánlja a közgyűlésnek. A tervek, amelyek igen szép, könnyed, izléses kivitelű épületet mutatnak, csupán az a megjegyzése, hogy a közép beszögelésnél tervezett két tornyot, amelyek túl nehézkesek az alsó könnved épületrészekre, szintén könnved s finomabb modorban kellene tervezni.

A bizottság ezután egyhanguan kimondta, hogy a terveket kivitelre ajánlja. Javasolja továbbá, hogy a bontásra hirdessenek pályázatot s a bontás költségeit fedezzék az onnan kikerülő anyagból. A bontást május hó elején, az építést pedig augusztus hó 1-én kezdjék meg. A tervezésért pedig a műépítészeknek most 24500 koronát, az egész munkálatért pedig a költségvetési összeg négy százalékát, vagyis 56.000 koronát adjanak, a költségek fedezésére pedig addig, míg a nagy kölcsönt a város megkapja, másfél milliós függő kölcsönt vegyenek föl.

(A pénzügyigazgatóság telke és egyéb ügyek.)

A pénzügyigazgatóság telkére vonatkozóan a bizottság elfogadta amaz előterjesztést, hogy a közgyűlés fogadja el a pénzügyminiszter ajánlatát, mely szerint a pénzügyigazgatóság telkét 500.000 koronáért átengedi Debreczen városának. Elfogadta azután a külbeli építkezésekre vonatkozóan készített szabályrendelet tervezetét. Végül több magánfél ügyét és több átiratot intézett el.

Gaby és Mánuel.

*

Azok a kalandkedvelő angolok, akik szeretnek a Szajna partján szórakozni, ma már könnyen hozzájuthatnak. Ha Londonból korán reggel elutaznak, alkonyatkor Párisban lehetnek. Ott már minden készen van a fogadásukra. Száz meg száz divatos vendéglő, kabaret, táncterem várja a legvonzóbb attrakcióval az „outré Manche”-ról érkező urat. Az élvezeteket drágán kell megfizetni, — de ez a legkevesebb.

Oriási emberáradat hömpölyög napról napra — különösen a husvétünnep idején — az északi pályaudvarból a város felé. E kirándulók tömege az inkognitóban utazók legáthatatlanabb köpenye. Előkelő lordok élnek is ezzel az alkalommal, amikor ismeretlenek akarnak maradni.

E társaságokhoz rendszeren egy karcsu, fiatal ember is csatlakozik. Arcképét világtörténelmi nevezetességű napokban közölték a lapok. Amikor a boulevardokon sétálgat, az emberek ráismernek, könyökön lökik egymást és sottogják: — Mánuel király!

A rendőrök jól ismerik. Sok bajt okozott nekik, amikor, mint uralkodó, bemutatkozott Fallières elnöknek. II. Mánuel király őrzése akkoriban 50.000 frankba került. —

Azóta nagyot változott a világ. Mánuel átlag kéthetenként jön Párisba. Ilyenkor egyenesen a Muettebe hajtat, hol Gaby Dyslynek elegáns palotája van. Odakinn nagy a csend és a diszkréció. Semmiféle udvariatlan figyelő vagy tolakodó fülelő nem hatolhat az idilli fészekbe. De amit a Muette parkja elhallgat, azt az elegáns Páris elárulja. És Páris sokat fecseg Mánuelről.

Gaby Deslys most a Capucines-ben játszik. Az ő kedvéért a trónvesztett király sok kedves tervéről lemondott. Anyjával, Amelie királynéval. Angliában letelepedett azzal a reménnyel, hogy az elvesztett birodalmát onnan visszaszerezheti.

Woodmortonban dolgozták ki a haditervet. Az orleansi herceg több európai udvart, különösen — amint beszélük — a madridit is, megnyert az eszmének. Elhatározták, hogy Mánuel, míg a többiek az ügyben dolgoznak, egyelőre teljesen visszavonul és csak tanulmányainak él. A fiatal király lelkesezéssel tette magáévá ezt a programot. Szorgalmasan tanult és leginkább anyja társaságában időzött.

Egy pár hónapig tartott így. Ez év elején azonban sajtóságos fordulat állott be. Mánuel, egy jó barátjának közvetítésével, találkozott Gaby Deslys-vel Londonban. A szerelmi esküt megújították és az ex-király gyöngéd viszonya, mely Lisszabonban megszakadt, újra tovább szövődött.

Gaby ambíciója kissé nagyon is magasra hágott. Megtudta, hogy Amelie anya-királyné fiát egy angol hercegisasszonnyal szeretné összehazboronálni. A szép színésznő felháborodással tett szemrehányásokat kedvesének és azt az ünnepélyes ígéretet csikarta ki, hogy az említett házassági tervet kezen vissza fogja utasítani.

Mánuel lassanként teljesen felhagyott a tanulással s az orleansi herceg terve iránt is elhidegült. Ennek következtében egymást érték az éleshangu jelenetek után Mánuel rend szerint felkerekedik és Párisig meg sem áll. — Gaby Deslys megvigasztalja és szomorú szeme elé gyönyörű, édes, boldog jövőt varázsol.

Ugy van! A hiu és becsvágyó szép leány közel jövőben látja a „házasság” lehetőségét. És talán nem is minden ok nélkül. Mánuel örülten szereti; miatta cserben hagyta hiveinek körét. Haragra lobbant, ha a kötelességére, ígéreteire emlékeztetik. Anyja szemrehányásai elől barátnője karjai közé menekül.

— Nem születtem királynak! — mondta egy ízben Gabynak. — Életemet úgy szeretném berendezni, hogy a magam boldogságának élhessek.

Amikor Mánuel Párisban van, pillanatra se hagyja el Gabyt. A Rue de la Paix és a Rue Royale szabótermeiben otthonos. Éppen olyan jól ismeri azokban a járást, mint a Capucines-színház kulisszái között, vagy a divatos vendéglőkben.

Gaby amellet nagyon szerény. Nem követi ama párisi szépségek példáját, akik előkelő és módos barátait kiszippolyozzák. Ellenkezőleg. Ovakodik attól, hogy Mánuelnek bármily csekély anyagi gondokat is okozzon. Ezzel a tapintatával nyerte meg a volt király mély vonzalmát, mert uralkodó korában lehetett bőkezű, de most számolnia kell anyja és nagybátyja haragjával.

Mánuel szeretne minél tovább Párisban maradni, de amikor ott a legjobban érzi magát, egyszerre szükszavu távirat érkezik, mely őt visszahívja. — Szomoruan bucsuzik olyankor Gabytól, ígérve, hogy nem sokára visszajön, Gaby tudja is, hogy nem sok időre válnak el, mert ismeri szerelmét és hiúságát.

Kovács Gyula és Társa női divattermeiben Debreczen Főtér 55. (Hungária mellett.)

Legujabb divatu **Costümök** minden színben, elegáns **női- és gyermek leöltők, kimonák.** Nagyválaszték **pongyolákban. Divataljak,** remek kivitelű **Blousok,** tüll, csipke, selyem és szövetből. Mindenfajta alsó szoknyák, (Joupon) és még számos divatcikkek :-:

a legolcsóbb szabott árakon.

Részvénytársaság másfél millió kor. alaptőkével a városrendezésre.

A kiküldött bizottság javaslata.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés, a városi szabályozási tervnek kormányhatósági jóváhagyása után, Kovács József polgármester elnöke alatt bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: Magoss György dr. tiszti fő ügyész, Aczél Géza főmérnök, Balkányi Miklós dr., Kenézy Gyula dr., Márk Endre és Jánosi Zoltán törvényhatósági bizottsági tagok.

A bizottság a reá bízott feladat megoldásaképpen a következő javaslatot és indítványt terjesztette a törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé:

Nagyságos Polgármester ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Évek hosszú során keresztül folytatott tervezés és tanácskozás után végre elkészült Debreczen város szabályozási terve, amely kormányhatósági jóváhagyással ellátva, immár végrehajtásra vár.

A szabályozás által mintegy 1000, nagy részben házzal beépített városi telek van kisebb-nagyobb mértékben érintve, amelyek a város részére megszerzendők és utcanyitási céljaira egészben vagy részben felhasználandók volnának.

Ezeket vagy egyszerre kellene megszerzeni szabad kézből, vagy kisajátítás útján és az utcák megnyitásáig bérbe adás útján jövedelmeztetni, vagy pedig a fokozatos utcanyitások programját megállapítva, évenként azokat a házakat kellene megszerezni, amelyek a következő esztendőben megnyitandó utcák megnyitásához szükségesek.

Mindkét módozat rendkívül anyagi áldozattal és a város nagymérvű megkárosodásával jár.

Az első esetben milliókra menő befektetés útján a város sok száz kisebb-nagyobb házak telek-tulajdonosává válván, gondoskodnia kellene 20—30 esztendőn keresztül vagy talán még hosszabb ideig, sok száz háznak a városi törvény határozmányai szerint való bérbeadásáról. Csaknem leküzdhetetlen nehézségekbe ütköznek, százakra menő bérlakásoknak évnegyedenként árverés útján való bérbeadása. A városi adminisztráció keretébe alig lehetne jól bele illeszteni sok száz bérlakásnak állandó jó karban tartását és e miatt a bérbeadás körüli törvényszerű formások miatt, a lakások egy része *állandóan* üresen állna, más részét aránytalanul olcsón kellene bérbe adni, s az ennek következtében előálló kamatveszteségek *százazatokra* s az évek hosszú során keresztül *milliókra* menő károkat okoznának.

A másik módozat mellett, ha t. i. évről-évre állapítaná meg a bizottsági közgyűlés a következő esztendő építési és utcanyitási programját és minden esztendőben csak azok a házak szerezhetnének meg a város részére, amelyekre a következő esztendőben utcanyitási céljaira szükség lesz, talán még nagyobb kárt szenvedne a város, mert a városi törvény által előírt nagy nyilvánosság következtében, olyan tág tér nyílnék a telek-spekulációkra, hogy minden telket kétszeres, sőt háromszoros áron kellene megszerezni.

De ezenkívül még az a veszedelem is fenyegetné a várost, hogy azokra a telkekre, amelyekre most, vagy a közeli jövőben a városnak nem lesz szüksége, építési engedélyt kellene kiadni, s egymás után épülnének, az utcák céljaira meghatározott területekre, a 2—3 emeletes házak s ha majd 10—20 esztendő múlva, a város szabályozásának programja szerint, azokon a területeken kellene majd az utcákat megnyitni, két-három emeletes házakat kellene a város pénzén megszerezni és lebontani.

Már ez maga is milliókra menő károsodást jelent, még ha számításba nem vesszük is az évenként előálló telek értékemelkedést,

amely a városokban a népesség és közintézmények szaporodásának arányában évről-évre nagyobbodik.

Mind a két megoldási mód a városnak nagy kárára lévén, mi egy harmadik megoldást kerestünk és találtunk.

A város, mint jogi személy a városi lakossággal karöltve, a kereskedelmi törvény határozmányai szerint alakítson részvénytársasági alapon másfél millió részvénytőkével egy telek szerző és értékesítő részvénytársaságot, amely egyéb ingatlanok mellett a város céljaira 30—40 esztendő alatt szükségglendő összes telkeket és házakat üzletszerű módon szerezze meg és mindaddig, míg a városnak azokra szüksége lesz, üzletszerűen kezelje. Ebben a részvénytársaságban — úgy a közgyűlésében, mint az igazgatóságában — a városnak többséggel kell bírnia s e végből a város az egymillió ötszáz ezer korona alaptőkéből 800,000 koronát jegyezne részvényekben s úgy az alapítási szerződésben, mint az alapszabályokban felvételnek az a meg nem változtatható rendelkezés, hogy Debreczen sz. kir. város mindaddig, amíg a jegyzett 800,000 korona névértékű részvényeket birtokában tartja a legfeljebb 15 tagból álló igazgatóságban 8 taggal kell hogy képviselve legyen, de viszont: hogy a többi 7 igazgatósági tagsági hely azokat illeti meg, akik a 700,000 koronát jegyzik és a jegyzett részvényeket birtokukban tartják. Ezen még alapszabályok megváltoztatása esetében is megváltoztathatatlan megállapítás folytán minden részvény egy-egy szavazatot biztosít azok számára való tekintet nélkül. Önkényt értetik, hogy a részvénytőke esetleges felemelése is csak úgy történhetik meg, hogy Debreczen város nyolc tizenötödörös arányban való tulsulya a tőkeemelés után is fenn kell hogy maradjon.

Ezeknek előre bocsátása után indítványozuk:

Mondja ki a törvényhatósági bizottsági közgyűlés, hogy Debreczen sz. kir. város szabályozási tervének keresztülvitele érdekében szükséges egy másfél millió korona részvénytőkével megalakítandó telekszerző és értékesítő részvénytársaság alapítása, mely másfél millió részvénytőkéből Debreczen sz. kir. város 800,000 koronát jegyez s felhatalmazza a Polgármester Urat, hogy ezen határozatnak kormányhatósági jóváhagyása után Debreczen város képviselőtében vegyen részt a részvénytársaság megalapításában azzal, — hogy az alapítási szerződés és tervezetben, valamint az alapszabályokhoz is felvételnek azon meg nem változtatható kikötés, hogy Debreczen sz. kir. várost úgy a részvénytársaság közgyűlésében, mint igazgatóságában nyolc tizenötödörös, a többi résztvevőket hét tizenötödörös arányban illeti meg a közreműködés joga mindaddig, amíg a jegyzett részvényeket birtokukban tartják, hogy a részvénytőke esetleges felemelése is csak úgy történhetik meg, hogy Debreczen város nyolc tizenötödörös arányban való tulsulya a tőke emelés után is fenn maradjon, de viszont — hogy ingatlanok eladásához az igazgatóság tiz tagjának hozzájárulása kikötöttik.

Kérjük indítványunkat sürgősen tárgyalatni.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Szerda Böregér, operett Ternovszky Margit fellépte. A Szabad iskola javára. (Bérletszünet.)

Csütörtök Böregér, operett Ternovszky Margit fellépte. (A bérlet.)

Péntek Asszonyok, színmű, bemutató előadás. (B bérlet.)

Szombat Asszonyok, színmű. (C bérlet.)

Vasárnap este Cigányszerzem operett Ternovszky Margit fellépte. (Kis bérlet.)

BONOMI LUJZA HANGVERSENYE.

Ma este Bonomi Lujza énekelt a színházban, a hangverseny szüneteiben pedig előadták Garvai Andor darabját, a *Becstelent*. Az énekesnő nagy igyekezettel énekelte szép programját, és ha a hangja és énektudása méltóbb lett volna a programjához, elsőrendő mű

élvezetben lehetett volna részünk. A közönség jószívién tapsolt neki. A szünetek közben, mint a színlap is mellékesen megemlíti, előadtak egy darabot és én igazán szégyenlem, hogy a darabról és az előadásról hosszabban fogok írni, mint a „világhírű“ énekesnőről. Kérem szépen, én most voltam először a mostani debreczeni színtársulat előadásán, eddig csak hírből ismertem a tagjait, valami plakát affér is rémlik előttem homályosan, úgy hogy nem valami felcsigázott igényekkel ültem le a nézőtérre. Annál nagyobb örömmre szolgál, hogy dicsérő szó lehet az első, amelyet a színházról leírok. Persze ez csak első imperszió, de nekem úgy tetszik, hogy ez a társulat jobb a híre nál. Ez a mai előadás igazán jó volt, és főképp Jászai Olga játéka adott ígéretet rá, hogy ez a véleményem csak erősödni fog.

—n—

Böregér — két vendéggel. A szabad iskola javára kerül színre holnap szerdán este Strauss örökbecsű operettje, a Böregér. Az előadás értékét emeli G. Ternovszky Margit felléptén kívül még Mihályi Ernőnek a nagyváradi színház tenoristájának fellépte, aki az első tenorista jelenleg a vidéken. A szép zenéjű operett a következő kiosztásban kerül színre: Rosalinda — Zilahiné, Adel — Ternovszky Margit m. v., Orlovsky herceg — Jakabfi Jolán, Eiseintein — Horváth K., Falker jegyző — Kemény, Alfer — Mihályi Ernő m. v., Frosek börtönőrt a beteg Ligeti helyett Ferenczi rendező játsza.

A Kuruzsló csütörtökön. Torma Zsiga be tegeése miatt a Böregér operett egyelőre csak egyszer kerülhet színre, amennyiben a vendégszereplő Mihályi Ernő csak egy fellépésre kapott szabadságot. Holnapután csütörtökön ennél fogva a Böregér helyett Földes Imre nagyszabású színműve, a Kuruzsló kerül színre, a címszerepben Thury Elemérrel.

Asszonyok. A színtársulat drámai személyzete a legnagyobb kedvvel próbál naponta Thury Elemérnek, a színtársulat hőszerelemének új darabjából, melynek bemutatóját az igazgatóság péntekre, április 28-ára tűzte ki. Az újdonság főbb szerepeit T. Csige Böske, Császár Kamilla, Huzella Irén, Jászai Olga, Uti Gizella, Horváth, Deésy és Kardos játsszák.

Az Uranus színház előadásai május hó 1-ig — tehát vasárnap este 11-ig a Sas-utcában tartatnak meg, minden este 7 órai kezdettel. Ma a „Trójai háború“ nagy művészi felvétel és több pompás bohózat, továbbá John Mack és Moto-Phoso is fellépnek.

A kormányok megegyeztek.

A magyar nyelv győzelme.

Azokkal az egymásnak ellentmondó hírekkel szemben, amelyek a magyar és az osztrák kormányok a véderőreform dolgában folytatott tárgyalásairól fölmerültek, a kormányhoz közelálló magyar politikai körök teljes határozottsággal azt állítják, hogy a megegyezés már kész a két kormány között.

Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a munkapárti politikusok ma reggel a képviselőház folyosóján megkérdezték Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt, hogy mi a bécsi tárgyalások eredménye.

A miniszterelnök — értesülésünk szerint — kijelentette a munkapárt vezető politikusi előtt, hogy a *katonai büntető perrendtartás kérdése már el van intézve*. A kormány programja az egész vonalon érvényesül és a katonai perrendtartás tárgyalási nyelve az egész vonalon, a magyar állam egész területén magyar lesz. A miniszterelnök holnap délutánra minisztertanácsot hívott össze, amelyen előterjeszti a végleges megállapodások szövegét azután csütörtökön Bécsbe utazik, ahol aláírják a megállapodásos jegyzőkönyvet. Egy újabb audiencián pedig felhatalmazást kér a

királytól, hogy a javaslatokat a megállapított szöveggel a képviselőház elé terjessze.

Ami most már a megállapodás lényegét illeti, erről a munkapárt beavatott tagjai a következőket tudják:

A magyar állam területén a katonai büntető perrendtartás nyelve magyar. Kivétel lesz abban az esetben, ha a vádlott olyan osztrák állampolgár és katonatiszt, aki nem ismeri a magyar nyelvet. Az ilyen vádlottat tolmács nélkül, németül hallgatja ki a katonai bíróság, amelynek tagjai természetesen értik a hadsereg szolgálati nyelvét.

Azonban a tárgyalási jegyzőkönyv és az ítélet kihirdetése *ekkor is magyar*. Ezzel szemben azonban a magyar kormány elejtette azt a régebbi követelést, hogy az Ausztriában állomásozó magyar katonatisztek magyarul hallgattassanak ki. A két jogterület szigorúan elkülönül és odaát a német, itt a magyar nyelv a perrendtartás nyelve.

Az osztrák katonatiszteknek tett kivétel azon alapszik, hogy a német nyelv egyuttal szolgálati nyelv lévén, a bírósági tárgyalásoknál ennek használata semmi akadályba nem ütközik.

A képviselőház folyosóján a szünet alatt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a körülötte volt képviselőknek azt mondta, hogy a legközelebbi napokon már befejezi a tárgyalásokat s módjában lesz, hogy a véderőreform javaslatot és a katonai büntető perrendtartásról szóló javaslatot a Ház elé terjessze.

Székely Ferenc igazságügyminiszter a következőket mondta:

— Én eddigi álláspontomat föntartom s abból egy talpalatnyit sem engedek.

Ankét a kávéosok ügyében

Az új szabályrendelet megvitatása.

Ma este nyolc órára szűkebbkörű bizalmas értekezletet hívott össze Rostás István főkapitány, hogy az általa készített szabályrendelet egyes pontjaira nézve, amelyek a kávéosok és vendéglősök üzlethelyiségeire vonatkozólag tartalmazznak intézkedéseket. A kávéosok és vendéglősök ipartársulata képviselőiben megjelentek Márkus Jenő elnök, Irinyi István dr. ügyvéd és Rédei Rezső dr. titkár. A rendőrség részéről Rostás István főkapitány vezette a tárgyalásokat és jelen voltak Komlóssz Pál dr. és ifj. Ozory István rendőrkapitányok.

A vita folyamán főképp a záróra kérdése volt az ütközőpont a főkapitány álláspontja és az ipartársulat képviselőinek nézete tekintetében. A tervezet ugyanis különböző osztályokra akarja felosztani a kávéházakat és vendéglőket. Az első osztályba sorozna öt debreceni kávéházat és ugyanannyi éttermet. Ezekre a kávéházakra nézve záóra men tesseget biztosítana, az első osztályú éttermekben pedig éjjeli két óra lenne a záróra. Ezzel szemben a másodrendű, kisebb kávéházak és korcsmák zárórája éjfélkor, illetve egy órákor lenne.

A kávéosok ipartestülete ebben az intézkedésben nagy sérelmet lát a kisebb kávéosokra nézve. Az a véleményük, ugyanis, hogy egyrészt a jogegyenlőség szempontját sérti és az általános demokratikus elvekbe ütközik ez a kasztrendszer, másrészt egyenesen a zexisztenciájukban lennének megtámadva ezek a tulnyomórészt szegény emberek, a kik a tervezet megvalósítása által kenyérüket, megélhetésüket vesztenék.

A főkapitánynak ezzel szemben az a fel fogása, hogy ezeken a kisebb helyeken éjjel után nagyon gyakori a rendzavarás és a kihágás, de a szegényebb néposztálynak, a

munkásoknak is érdeke, hogy éjjel után ne legyen alkalmuk fennmaradni, tehát ugy ezeknek, mint a közrend szempontjából feltétlenül szabályrendelettel akarja valósítani ter vezetét.

A separék és női személyzet helyzetét is szabályozza a tervezet, amelynek különben igen üdvös és modern gondolkodásra, felfogásra való részletei az érdekeltek nagy tetszésével és helyeslésével találkozott.

A mai ankét eredményét a szombat este megtartandó ipartársulati közgyűlés elé viszik a kiküldöttek, ahol részletes vita tárgyává fogják tenni az egyes pontozatokat. Ez a gyűlés fog aztán határozni az ipartársulat követendő magatartása tekintetében.

A balmazújvárosi népinség okai.

Fényes Samu fölolvasása a Társadalom Tudományi Társaságban.

A balmazújvárosi szegény földmives nép nyomorával s annak okaival foglalkozott ma a Társadalom Tudományi Társaság egy nagyevű társadalom tudós fölolvasása keretében. A fölolvasó Fényes Samu dr. volt, aki statisztikai adatokkal mutatott rá arra a nemzetrontó, népsorvasztó állapotra, amelyben a balmazújvárosi derék magyar nép színlődik. A balmazújvárosi népinség okai címen tartott Fényes Samu dr. fölolvasást, amelyen a balmazújvárosi Földmivelő Egylet három tagja I. Tar Sándor, II. Tar Sándor és Pokrócz Ferenc is jelen voltak.

A fölolvasásban a következőket tárta föl az illusztris előadó: Balmazújvárosban van 12418 főnyi lakosság. A város határa, amely a Hortobágy szélén fekszik 45111 katasztrális hold, amelyből a Semsey-nemzetiségé 38409 hold. Marad tehát 12418 lakosra 6202 hold terület, amelynek két harmad része föltöretlen legelő. A nagybirtokon extenzív gazdaságot folytatnak, az emberek tehát ott nem is kaphatnak munkát s így messze vidékekre kell elvándorolniok. 1910. munkásládnak csupán egyharmadrésze kap munkát, más munka pedig; mint földmives munka ott nincsen.

Egy család egy esztendőben 270 koronát naponként tehát 75 fillért keres. Ilyen viszonyok közt nem szünhet meg az inség és nyomor. Pedig a balmazújvárosi nép derék, szorgalmas, kulturképes, egészséges. Ha csak egyhatodát a hitbizományok parcelláznák 4—5 hold földhöz juthatna minden család s így a nyomoron segíteni lehetne.

A fölolvasást nagy figyelemmel kísérte a hallgatóság.

HIREK.

— **A király állapota.** Bécsből táviratozák: A király egészségi állapota tegnap minden tekintetben kielégítő volt. A gégehurut csak este lépett föl némileg erősebben, de azért a király részvett a schönbrunni kastély színházi előadásán és rendes szokásától eltérőleg csak féltizkor fekiüdt le. Arról a tervről, hogy a felség résztvegyen a szombati tavaszi szemlén, Kerz dr. lebeszélte, egyrészt azért, mert az ilyen parádén nagy por szokott lenni, másrészt azért, mert a bizonytalan időjárás miatt nem akarják, hogy a király esetleg az utolsó napon mondja le megjelenését. Ezen a héten a király már nem hagyja el Schönbrunn, de május 2-án

a régi program szerint Budapestre érkezik.

— **Debrecen harmadik városa.** A „Városok Lapja” statisztikát közöl a legutóbbi népszámlálás eredményéről, amely szerint Debrecen a vidéki városok sorában népesség tekintetében a harmadik helyen áll. A sorrend a következő: Szeged 118,147, Szabadka 94952, Debrecen 92088, Pozsony 77953, Temesvár 72481, Kecskemét 66977, Nagyvárad 63940, Arad 62798, Hódmezővásárhely 62465, Kolozsvár 60365, Ujpest 65221, Miskolc 51487 Pécs 49726, Kassa 43865, Győr 43849 lakossal.

— **Haydu Gyula temetése.** Ma délután 3 órákor temették el bogáthai Haydu Gyula volt városi tanácsnokot, gyakorló ügyvédet nagy részvét mellett. A városi tisztikar képviselőiben Kovács József polgármester jelent meg a temetésen. A tisztviselők a konorsóra koszorút helyeztek, amelynek szalagján a következő fölírás volt: Részvéte jeléül — Debrecen város tisztikara.

— **Pótállatvásár Hajdudorogon.** Május 4-én pótvásárt tartanak Dorogon, hová ez alkalommal szarvasmarhákat lehet felhajtani.

— **Egy képviselő csődje.** A besztercebányai törvényeszk, mint tudósítónk jelenti, tegnap elrendelte a csődöt Justh Ferenc országgyűlési képviselő eleln. Tömeggondnoknak Lax Tódor dr. turócszentmártoni ügyvédet nevezte ki a bíróság.

— **A főrabbi gyászja.** Krausz Vilmos dr. debreceni főrabbit súlyos gyász érte. Ma délelőtt hosszas szenvedés után Budapesten meghalt a testvére, özv. Müller Jakabné, született Krausz Eszter, akit a főrabbin kívül gyermekei, unokái és nagyszámu rokonsága gyászol.

— **Meggyilkolta mostohaapját.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Erzsébetfalván tegnapelőtt éjjel Vörösmarth-utca 33. szá malatti saját házukban Szőke Pál 21 éves cipészsegéd baltával agyonütötte mostohaapját, Józsa Mátyás harmincnégy éves napszámost. Józsa még élt, amikor a csendőrök megtalálták, behozták Budapestre, de itten meghalt, mielőtt a kórházba került. A megszökött Szőke tegnap óta Budapesten tartózkodott, a mai éjszakát az Eite szállodában töltötte, onnan reggel bejött a főkapitányságra és itt Tóth János rendőrkapitánynál, a büntetői osztály helyettes vezetőjénél önként jelentkezett. — Szerinte apját dulakodás közben ölte meg azzal a baltával, melylyel az őt akarta leütni, a csendőrnemzés szerint Józst az ágyban, több haltacsapással verték agyon. Telefonon értesítették az Erzsébetfalvai csendőrt, a honnan a csendőrök bejöttek és a főkapitányságról Szőket bekisérték Erzsébetfalvára.

— **Uj vendéglő és sörcsarnok Debrecenben.** A Debreceni Első Takarékpénztár bérpalotájának souterrain helyiségeiben gyönyörű berendezéssel minta vendéglőt létesített két újves és Debreczenben is sokak előtt ismert régi szakember, *Hengye és Bradl*. Az új helyiség címe Mátyás király étterem és sörcsarnok, lejárata a Piac-utca felől van most, ha azonban az építkezések befejeződnek a Kosuth-utca felől is megnyílik a külön lépcsős-csarnok, amely a fényesen és izléssel berendezett éttermekbe és sörcsarnokba vezet. — Hengye és Bradl évek óta bérlői voltak a koritnicai fürdő nagyvendéglőjének és kávéházának, ahol mint kiváló szakemberek lettek ismeretesek. Azok a debreczeniek, akik elég nagy számban megfordultak Koritnicán, Hengye és Bradl vendéglőjéről, kávéházáról, ételéről és italairól, az ellátásról a legdicséretben a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak, így teljes bizalommal lehet az új vendéglősök iránt a debreczeni és vidéki közönség, hogy ugy kiszolgálás, mint az ételek és italok dolgában a legkitünőbbet kapja. Az új bérlők igen nagy anyagi áldozatot fordítottak és fordítanak arra, hogy a minta vendéglővel a közönséget meghódítsák s hogy legteljesebb megelégedést érdemeljék ki minden tekintetben.

Valódi ango! és hazai gyártmányu gyaqjuszövet **Waisz Adolf** szigoru szabott árak mellett szerezhettjük be posztó nagykereskedőnél, **Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt.** ::: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. :::

Már maga a vendéglő és sörcsarnok berendezése is, amely bármely külföldi hasonló divatos tisztelettel vetekedik, érdemes a megtekintésre. — A bérlők kitűnő különleges reggeliket szolgáltatnak föl mindennap. Étkezésre előfizetéseket is elfogadnak. A gyönyörű helyiséget e hó 27-én, csütörtökön este nyitják meg ünnepélyesen. A megnyitón hangverseny is lesz.

— **Solymosi Elek és Kassay Vidor.** A budapesti művészköröknek most az a szenzációja, hogy *Solymosi Elek és Kassay Vidor*, a régi Népszínház két veterán művésze kibékölttek, huszonöt évi harag után. Solymosi tud valemően igen magas termetű komikus volt, Kassay pedig nagyon alacsony. Nemcsak a primadonnák, de a komikusok is versengenek egymással a sikerért és a magas Solymosinak az volt a trükkje az alacsony Kassayval, hogy előadás alatt, ha párjelenetük volt, mindig Kassay fejére tette a kezét, mintha simogatná, befogta a fülét, úgy hogy az nem hallotta a sugót, vagy eltolta helyéről a parókáját s annyi mókát követett el vele, hogy Kassay végre végleg megharagudott, többé nem beszélt Solymosival, sőt haragját ki is vitte a váci magányába, ahol filozofál, fest és így éli le napjait. Kassaynak egyik legnagyobb problémája a halál, állítólag már a koporsóját is megcsináltatta, de arra nem készült el, hogy valaha még Solymosival kibéköljön. A csoda most történt meg. Az oka Solymosinak az a felhívása volt, melyet mi is közöltünk, s a melyben a hosszú kómiikus egy különbejárattal minden kényelemmel ellátott kriptafülkét keres. Kassay is olvasta ezt a felhívást és az ölet annyira megtetszett neki, hogy levelet írt Solymosinak és megbocsátotta a mult minden bűnét.

— **Kapitány és földbirtokos afférja.** A szombahelyi Kovács-kávéházban tegnapelőtt kínos affér játszódott le. A helyőrség egyik igen szimpatikus és közkedvelt kapitánya, — Vasquez Otto már másfél órája tartó és izgatót beszélgetésbe volt merülve egy uriaszsonnyal, amikor belépett a kávéházba Fuchs József dúsgazdag földbirtokos, ki most mint önkéntes tartalékos kánlár szolgál. A földbirtokos civilben volt. Mikor a kapitány meglátta, gyorsan odalépett hozzá. Valamit mondott neki és ezt kérdezte:

— Igaz-e ez?

A kérdezett még nem is válaszolhatott, mikor a kapitány lovagló ostorával háromszor az arcába vágott, majd mikor Fuchs kifelé ment, hogy az előcsarnokból felmenjen a lépcsőn a szobáiba, a kapitány az egész uton verte. A kapitány társaságában levő hölgy biztatta Vasquezt, hogy csak verje Fuchst. A nagy izgalmat keltő afférnak sok magvarázatát tárgyalják Szombathelyen, de tekintve azt, hogy ezek a magvarázatok az affért uriaszsonnyokkal hozzák kapcsolatba, egyikről se vehettünk tudomást. Érdekes hogy Fuchsnál revolver volt, de sem a fegyvert nem használta, sem nem védekezett, mert ha mint katona követett volna el valamit védelme érdekében, igen súlyos következményeket hártott volna magára.

— **A lábfejás.** Miaváról jelentik: Kurucz Pál miavai lakosnak örökösen fáj a lába. Az orvostól kapott gyógyszerrel betért egy vendéglőbe. Ivás közben fogta az orvosságos üveget, mondván: „Kívül úgy sem fáj a lábam, hanem belül; megiszom, hátha segít.” És felhajtotta az orvosságos üveget. Rövid idő múlva nagy fájdalmakról panaszkodott. Hazament, lefeküdt, és iszonyu fájdalmak között meghalt. A gyógyszer méreg volt, külső használatra rendelték.

— **Öngyilkos huszár.** Kisvárdáról jelentti tudósítónk, hogy Deák István nyíregyházi 14. huszárezredbeli közhuzár, ki egy pár napra Anarcs községben lakó szüleinél volt látogatóban, szerelmi bánatában az anarcsi uton egy akácfára kardszíjjánál fogva felakasztotta magát.

— **Az álmatlanság áldozata.** Alsójózsán súlyos baleset érte idősbb Kardos Bálint 77 éves öreg gazdát. Tegnap éjjel sehogysem tudott az öreg elaludni, emiatt forgolódott az ágyában, közben leesett és az esés folytán eltörte a karját. Fájdalmas sérülésével a debreceni kórházba kellett beszállítani Kardos Bálintot.

— **Koleragyanus halál Felsőmagyarországon.** Sárospatakról táviratozzák: A vármegye alispánja hivatalos értesítést kapott a szomszédos Bálványos községből, hogy egy szolgaember koleragyanus körülmények között hirtelen meghalt. A jelentés szerint a szolga még szerdán betegedett meg Bálványos-tanyán, folytonosan hányt, egész testét erős görcsök fogták el. Két napig tartott szenvedése, pénteken estére már halott volt. A jelentés vétele után, szombaton délután egy bizottság szállt ki Bálványosra, ahol az elhunytat az orvosok felboncolták. A bizottságban az alispán helyett Isépy Zoltán főjegyző jelent meg, mint szakértők pedig Weisz Bertalan kórházi orvos és Löcherer Lőrinc megyei főorvos szerepeltek. Vasárnap a szükséges óvintézkedéseket megtették és a koleragyanus körülmények között elhunyt ember beleit Budapestre küldték, ahol Felletár Emil fogja megvizsgálni. A belügyminisztérium közegészségügyi osztályához sürgősen felterjesztik az esetről felvett jegyzőkönyvet.

— **Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelegye. Férfi kelegye. Gyermekekkelegye.**

— **Májusi költözködés előtt a könyvet jó árban megveszi az Aczél-féle anti-quarium. Telefon 575.**

— **Tanonc, nyomdász, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Plac-utca 49.**

— **Nappali kifutó flu felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában.**

TÖRVÉNYKÉZÉS.

A táblaelnök vizsgálata a törvényszéken. A debreceni kir. törvényszék ügymenetét, hivatali rendjét most vizsgálja át Porubszky Jenő a debreceni kir. ítélőtábla elnöke. Az ellenőrzés körülbelül egy hetet vesz igénybe a nagy anyag miatt.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma

ellen a legjobb háziszer a híres

KIRÁLY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idült, több eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmak teljesen megszűntek.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet!

Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasi tással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u 8. Kölesönös Segélyző-Egyület új 2 emeletes palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

október 8. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1911. április 25.

Készaru 15 olcsóbb.

1911. októberi buza	11.49—50
1911. áprilisi buza	12.86—87
1911. májusi buza	12.44—45
1911. áprilisi rozs	9.95—96
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	9.15—16
1910. májusi zab	7.74—75
1911. áprilisi zab	11.10—11
1911. májusi tengeri	6.42—43
1910. jul. tengeri	6.48—49
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványviz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmenedeze idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat: **Fried és Löwenheim** fűszer és csomagoló kereskedésében, Debreczen, Plac-utca 72. — Telefon szám 740.

Regény-csarnok.

A zöld papagáj története.

— Hamvas cica szép kis hamvas cica, — mond meg nekem, hol az én mamám?

A kis hamvas cica csak duruzsolt és fejét dörzsölte Esztiike kezeckéjhez:

Esztiike megint csak érdezte:

— Hamvas cica, szép kis hamvas cica, hol az én mamám?

A kis macska csak duruzsolt. Egyebet ő nem tudott.

— Zöld papagáj, — szép kis zöld papagáj, — szólt aztán Esztiike, ehhez fordulva, — mondd meg nekem hol az én mamám?

Az ostoba madár csak fejét lógatta a sárgaréz kalitkájában s aztán fölugrott a rézkari kára s elkiáltotta magát:

— Czukrot!

Esztiike sirva fordult el.

— Csak mese volt, — szólt este szomorúan az öreg Zsuzsinak.

— Ne vétekezzék, kisasszony az isten ellen, szólt a vén asszony.

S magával vitte mind a két gyermeket a szentkúti bucsura. Ott két szál vastag viaszgyertyát vett megtakarított pénzéből és kérte a tisztelendő urakat engedniék meg, hogy a gyermekek megcsókolhassák a nagy oltárképet.

Mind a két kis leány megcsókolta s az öreg Zsuzsi nyugodtabban ment velök haza.

— A boldogságos szüiz gondot fog viselni rájuk, — mondta magában.

A Szentkúthoz járó bucsusok ott mentek el mindig a falu alatt s beszóltak gvakran egy ital vizért az udvarba s mikor visszatértek, szép tarka botokat hoztak magukkal és csodálatos történetek hírét. A Szentkútnál mindig esett valami csoda s a kis lányok áhitattal hallgatták.

Jámbor bucsusok találkoztak már az erdőben a templom háta mögött a boldogságos szüizzel. Megesküdték rá, hogy szemekkel látják. Fehér ruhában volt öltözve és arca olyan volt, mint az alabástrom. Kezével intett neki s aztán eltűnt a nagy bükkfák árnyékában.

Egyszer, mikor Esztiike hazajött az erdőről félre vonta nagyobbik testvérét s megfogadtatta, hogy ha senkinek sem szól akkor valami nagy titkot fog neki mondani:

— Láttam a szüiz Máriát, — sutogó — fehérből volt öltözve és arca olyan volt, mint az alabástrom, a hogy a bucsusok mondják. — Megölelt és simogatta a hajamat, és édes kis leányának nevezett és beszélt sokat, de én nem értettem. Aztán mondta, hogy hallgassam a madarakat és azok szép titkot fognak nekem beszélni, de csak a kiválasztottak értik. Boldogok, akik értik, hanem az emberek azt mondják rá, hogy örültek és bezárják őt sötét négyfal közzé, hogy soha se hallhassák, mit beszélnek a madarak.

Piroska nem akart hinni. Esztiike mosolyogva simította hátra aranyos haját.

— Holnap lesz Szent-György napja, van bátorsága kijönni velem éjfélkor a Szentkúthoz? Harminc lépésnyire kell jönni a remete barlangja felé, pontban mikor a kolostor órája tizenkettőt üt. A harmincadik lépésnél meg kell állnia, s amint talpa alá nyul az ember, ott lesz a kulcsfő. Aki azt hordja magával, az megérti a madarak nyelvét.

Még ekkor is csak tréfának vette Piroska. Hanem este, amint végig ment a tornácon a konyha felé, a ház tulsó végén látta álmi a fehér asszonyt s látta, hogy kezével int neki. Rémmült sikoltásra kirohant az öreg Zsuzsi s amint oda tekintett, ájultan rogyott le a kőtalajra. A fehér asszony eltűnt.

A cselédek kísértetről suttogtak. A gyermekek remegtek, amintl átták az öreg Zsuzsát képéből kikelve. Azt is tudták, hogy sokáig benn volt Zsuzsi atyjok szobájában s aztán Piroskát hívták be utána me gEsztikét. — Atyjok komoran járt föl s alá a szobában, halálápodt volt és m-gis a veritéket törülgette a homlokáról.

Kikérdezett a gyermekektől mindent, aztán visszaküldte őket aludni. De a gyermekek nem aludtak el s hallották valami egy óra mulva atyjok nehéz lépteit a tornácra s amint az ablakhoz lopódzva, kitekintettek, az épen fölkelő holdvilág mellett látták atyjokat az erdő felé sietni, vállán a puskával, meg-megállva és széttekintgetve. Csak egy cseléd kísérte, az öreg kocsis, ki még Zsuzsinál is vénebb cseléd volt a háznál.

A gyermekek reszkettek ágyaikban és csak sokára birtak elaludni.

Másnap egész estig nem eresztették ki szobájukból őket. Az öreg Zsuzsi folyvást reszketet s ha a gyermekek kérdeztek valamit ajkára tete ujját hallgatás jeléül.

Este felé kissé kimehettek az udvarra. A kíváncsiság gyötörte Piroskát, s nem állhatta meg, hogy mindenkitől ne kérdezősködjék. — Az egyik szolgáló adot is aztán neki felvilágosítást.

— Ej, jaj, hát az Eszti kisasszonynak az édes anyja volt itt. A bizony. De meg ne mondja, mert engem mindjárt elcsapnak a szolgálatból. Szent Isten, ki hitte volna, hogy még él A bolondok házából szökött meg Pestről, és uram fia ide tudott találni, ahol már tíz esztendeje, hogy nem volt. De már megfogták s mindjárt el is vitte magával a nagyságos ur. Meg se kellett kötözni. Olyan szeliden hagyta magát a kocsira tenni mint valami bárány.

(Folyt köv.)

Tavaszi kiültetésre!

Ajánlom kertek, parkok létesítésénél, kitűnő gyökérezetű, kertészeti termelvényeimet: mint

Gyümölcsfák

Diszfák és Diszbokrok

Rózsafák, Évelők

Fenyők és Tujákból

álló óriási készleteimet; nagy szaporítások miatt különösen olcsó árakon.

Szép 2-3 éves koronával bíró fácskák:

alma, Körte, Kajszin barack, Őszi barack, Diófák, Cseresznye, Meggy, stb. 100 drb 90.—, 50 drb vételnél 1.— darabja.

Diszfák és diszcserjék circa 250 fajban 20 fillértől feljebb darabonként.

Tuják 50 cm. magas 1.—, 75 cm. 1.50, 1 méter. 2.— korona és feljebb minőség szerint.

Fenyűfák. Nem erdőből hozatva, hanem itt Debreczennek forró klímájában magoncokból nevelve sok fajban: darabja 50 fillér, 1.—, 1.50, 2.—, 3.—, 4.—, 5.— kor. és 8.— korona.

Asztali számócák a legjobb 10 fajban 100 drb 3.— korona.

Rózsák, magas törzsek 80—90 legjobb faj csakis 2 éves erőteljes koronájú fák darabja 2.— 10 drb 18.—, 25 drb 40.—, 50 drb 70.— kor.

Bokorrózsák, 30 faj, darabja 80 fillér, 10 drb 7.—, 25 drb 14.—, 50 drb 25.—, 100 drb 45.— kor.

Futórózsák cserepekben nevelve, bármikor veszély nélkül átültethetők, piros, rózsaszín, fehér és sárga színben darabja 1.— kor, 10 drb 8.— kor, cserép nélkül a szabadból 1 drb 80 fill., 10 drb 7.— korona.

Kanna gumók, kertészeti eme különlegeségeit, már meghajtvva szállítom:

Kiváló szép fajok 10 drb 3.—
Ujabb fajok 10 „ 4.—
Legujabb fajok 10 „ 5.—

nagyobb vételnél engedmény.

Györgyike, Georgina, vagyis Dahlia gumók, mintegy 100 legujabb és legszebb faj 10 drb 3.— 3.— kor. 25 drb 6.— korona.

Krisantémumok, a legszebb japáni, angol, francia ujdonságok 10 drb 3.—, 25 drb 6.— kor.

Remontáns szegfű dugványok francia, olasz, német fajok 25 drb 3.—, 50 drb 7.50 kor.

Pelargoniumok 160 fajban, virággyakba alkalmas élénk színű fajok, 100 drb 15.— korona. — Cseréptenyészésre a legjobb magyar és külföldi fajok 100 drb 20.— és 25.— kor.

Yucca filamcutosa, remek pálma lilium, télen szabadban kitelel, virágzó képes példányok, 5 drb 6.— kor.

Paeoniák, pünkösdi rózsák, piros, fehér és rózsaszínben, 10 drb 6.— kor.

Pálmák, magoncok tovább tenyésztésre 1 drb 40 fillér, 10 drb 3.— kor. Nagypéldányok 6, 8, 10, 12, 16. 20 korona.

Stuttgarti Callák 1 drb 50, 80, 1.00 fillér.

Szőnyegnövények, tömördek szép új fajokban 100 drb 4.—, 5.— kor.

Óriás gömb buxusok, 25 éves remek példányok, darabja leszállított áron 10.— korona.

Ezen kívül nagy készletek vannak egy a gyümölcsös, mint diszkert részére szükséges, különböző itt fel sem sorolható gyümölcsfák, ribizke, málna, pöszmétéből, — diszfák és diszcserjékből, virágokból stb. stb.

Kertészeti munkák szóló megrendelések, Kossuth-utcai főüzletembe intézendők. — Kertészeti munkákban bármikor megtekinthető, s a helyszínen bevásárlás is eszközölhető. — Kiváló példányokra ezen árak nem irányadók.

Kontsek Géza

magkereskedése, kereskedelmi nagykertésze s magtermelési telepei.

Arjegyzék ingyen.

Kertészeti munkák közvetlen a közvágóhid mellett van, s a Kossuth-utcai villanyossal könnyen megközelíthető.

Elvállalom új gyümölcsös és diszkertek létesítését, — esetleg régi kerek szakszerű átalakítását.

Szabó Lajos Fiai

szög női divat áruházában

a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszek cikkei már teljesen rak-tárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:

120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés 1 frt 20

140 cm. zsolnai kosztüm kelme 1 frt 80

120 cm. tiszta gyapjú ruhakelme 1 frt 10

110 cm. diagonal divatkelmék 85 kr.

Selyemszálú ruhavásznak 46 kr.

Mosó levantínok 26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátoly és ruhadiszekben.

Üzlet áthelyezés.

Földes Sándor villamos világítás és erőátviteli vállalatát Május 1-től Piac-u. 42 sz. Gyarmati-palota (volt Lamprecht)

helyezi át.

Telefon 210.

Telefon 210.

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfaiva és Farkasvölgyi bányák darabos, kocska, durva, aza és aprószén termékeit es-plési, szobafűzőlési és ipari célokra

Félix-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kén-sóhevízforrása, víz-hőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csúsz-, köszvény, ischiás-, izzadmányok- és női betegségek ellen 1900. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix fürdő gyógyforrásait, tükör-, kád-, iszap-, mór- és szénsavas fürdők, 350 kényelmes lakosztály, társalgó-, zongora- és olvasó terem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, Vasárnaponként katona zene, teniszpálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyves erdő: 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirat, interurban telefon.

Kurtaxa és zenedij nincs.

Prospektust küld

AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó

20 kat. hold 423 négyszögöl területű

ondódi tanya.

Felvilágosítást ad naponként d. u. 3—5 óráig Dr. Ember Ernő ügyvéd, Piac-u. 6. sz. Telefon 67.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Képkerekekben legujabb és díszes mintákból dús választék

Lám Sándor
üveg, porcellán és képkereket üzletében
DEBRECZEN, Piac-utca 5.
Keretkezést bármily méretű képre futányosan és szépen készítek.
Nagyválaszték: fényezett (politurós) keretű tükrökben.

Porcellán, üveg és ezüstölt dísz és ajándék tárgyak.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyeg áruház
Függönyök, ágy és asztalterítők, utazó takarók, kocsai és lépekrécsók, Flanel takarók, linoleum.
Nagy választék! Olcsó árak!

Tisztelettel figyelmeztetjük a nb. vevő közönséget, hogy ugy a bel-, mint a külföldön elsőrangúnak elismert és többszörösen kitüntetett gyártmányaink, minden egyes darabja czégünkkel van ellátva.

Beszerezhető minden nagyobb butor és vaskereskedésben, de ennek hiányában, az Ispotály-utcai gyártelepünkön levő állandó nagy raktárunk az igen tisztelt vevő közönség rendelkezésére áll.

DEBRECZENI VAS ÉS RÉZBUTORGYÁR
Részvénytársaság.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

31 éves kisasszony, jelentéktelen testi hibával, 19 éves árva (kissé erősen fejlett 400,000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy óhajt **házasságra** lépni. Csakis komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, irjanak e címre: **Schlesinger L. Berlin 18.**

Egyetlen Iluskám, nyughatatlan vagyok, mért nem jöttél oda mikor másodszer oda mentem szerettem volna veled beszélni. Kérlek írd azonnal, hogy elutazol-e vagy nem nem lelem helyem, mindég csak te lebegsz előttem. Csókol a te kedves „Zolid”.

Előkelő zsenri családból való fiatal ember állandó barátja lenne fiatal uri lánynak, irjanak „Előkelő” jellegére a kiadóba.

Élevidem uri családból való leány megédesítene vidéki gazdálkodó életét, a kor és vallás nem határoz, ki ötlet feleségül venné. Irjanak azok «de fogom szeretni» jellegére a kiadóba.

Assonka mindene lenne uri embernek 200 frt kisegítésért. Választ «Hogy az uram meg ne tudja» jellegére a kiadóba.

Betöltendő.

Egy egyes fiatal ember irodaszolgái, vagy más szolgálai állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Gyermek női házmester a Rákóczy-utca 10. sz. házhoz felvétetik. Értekezhetni Egyháztér 17. szám I. emelet.

Talancz, nyomdász, felvétetik a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49.

Adás-vétel

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba-bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Gőzerővel perkólt, naponta friss, zamatos kavé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

100 db. hüvely 20 fill. nicotin mentes | 100 db. hüvely 28 fill. parafas | 100 db. hüvely 40 fill. arany | **Mar malyvai**, Fűvészkert-u. 14.

Két szép matt ágy matraczczal, két éjjeli szekrény és egy polituros sifon elköltözés miatt olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Szólló vessző, Bor csemege minden faj még kapható Moinár Lukácsnál.

Hausner Salamon, Simonffy-u. 44. Tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az összes tavaszi újdonságai már megérkeztek, nevezetesen: női és férfi felöltők, öltönyök, kosztüm kelmék, dealinek, zefírek, kartonok, damasztok, vásznak, ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kész férfi- és női fehérneműek, stb., amiket havi vagy heti részletre mesés olcsó árban bocsát a t. vevőközönség rendelkezésére. Újdonság!! Olcsó árak!!

Ládák forgácschal egygyütt költözködéésre, finom törékeny dolgok becsomagolására eladók. Czim a kiadóban.

Egy szép metszet tükör olcsón eladó. Czim a kiadóba.

Képek szép rámaikban eladók. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó jó fürdő kád és egy divány. Czim a kiadóban.

Eladó egy jó fürdőkád. Cim a kiadóban.

Egy üvegezet szekrény, ruganyos ágybetétek, konyha asztal eladó Szlv-utca 3. sz.

Boreczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Olajos herdők kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Lakás.

3 szobás modern lakás József kir. herceg-u. 51. alatt kiadó.

Utozat butorozott szoba Varga-utca 37. sz. kiadó. Ugyanott új diófa kredencz, pieiler eladó.

Különféle.

Fehérnemű javításokat, gombjuk varrást, elvállalok, esetleg házhoz is elmegyek. Cim a kiadóhivatalban.

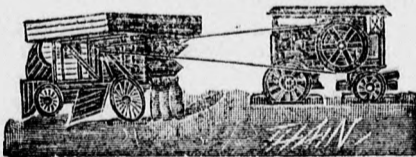
Kiadó

külön udvar, két szoba, konyha, istálló, pincze Bocskai-téren, igen forgalmas hely, fiakkeresnek vagy üzletnek megfizethetetlen.

Értekezhetni **Karacs Sándor** tulajdonosnál, Hajnal-utca 1. sz. alatt.

HA ÖN

egy gazdaságos üzembiztos kiváló munkatársjelöltményű

motocycle és pló eszketet olcsó árban, kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal beszerzési óhajt, úgy forduljon megkeresésed

SZÜCS ODÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66. szám alatti meőgazdaági és ipari gépkereskedelmi vállalatához, mely cég felszólításra árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali tégl

és legszebb

nyersfalazati tégl

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Utolsó hét.

Költözés előtt áruk, főleg női-, leány-, férfi- és fiu

szalma kalapok

csak most mesés olcsón adatnak el

Schwarz M. L.-nél

Piacz-u. 38.

Új helyiség Piacz-u. 52. sz.

Miklós-utczával szemben.

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngye!

Szeplő, májlokoz, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, fehérre és üdové teszi az arcobort!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerházában, **DEBRECZEN.**

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával te jesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piacz-utca 49.